

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ЛАНТЕЛЕЙ МОНОВ

30 "серпня" 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Управління ЗЕД
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітня програма «Міжнародні економічні відносини» вид
дисципліни обов'язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

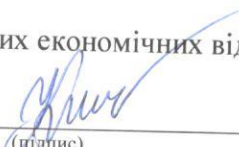
“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доц. Сідоров М.В.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

(підпис)

Надія КАЗАКОВА.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні економічні відносини»
назва освітньої програми

(підпис)

Надія КАЗАКОВА.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Управління ЗЕД» складена відповідно до програми підготовки бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

формування сучасного управлінського мислення, системи знань і практичних навичок прийняття та виконання управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

Формування загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом.

ЗК 5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.;

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.;

ЗК8. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ЗК10. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.;

ЗК 11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК 12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

Студенти набувають наступних фахових (спеціальних) компетентностей:

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

1.3. Кількість кредитів - 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
<i>Рік підготовки:</i>	
2-й	2-й
<i>Семестр</i>	
4-й	4-й
<i>Лекції</i>	
32 год.	12 (4ауд/8дист)
<i>Практичні</i>	
16 год.	-
<i>Лабораторні</i>	
-	-
<i>Самостійна робота</i>	
72 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
Контрольна робота — 10 год.	Контрольна робота — 10 год.

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН11. Демонструвати знання та навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ПРН12. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН13. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН14. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування.

ПРН15. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН17. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН19. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН22. Застосовувати базові знання, аналізуючи теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН23. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН24. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи та правові механізми управління зовнішньоекономічною діяльністю

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність: сутність та основний зміст

Предмет, цілі і завдання вивчення курсу "Управління ЗЕД". Структура курсу і його роль в підготовці студентів економічних спеціальностей. Понятійно-категоріальний апарат курсу. Інтернаціоналізація бізнесу і її форми. Відмінності національного і міжнародного бізнесу. Об'єкти і суб'єкти ЗЕД. Основні напрями, форми і види зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Види ЗЕД. Традиційні та прогресивні форми ЗЕД: сутність та масштаби поширення.

Тема 2. ЗЕД на макро-, мезо- і мікрорівнях

Етапи розвитку та реформування сфери ЗЕД в Україні. Стратегічні цілі розвитку і перспективи ЗЕД України. Роль зовнішньоекономічного фактора в розвитку національної економіки. Функції зовнішньоекономічної сфери країни. Ефект від розвитку зовнішньоекономічних зв'язків країни.

Роль ЗЕД для економіки країни і економіки регіону. Національна конкурентоспроможність України. Можливості та результати здійснення ЗЕД українськими компаніями.

Тема 3. Підприємство - основний суб'єкт ЗЕД. Організаційні форми ЗЕД

Підприємство (фірма) як головна ланка зовнішньоекономічного комплексу і учасник ЗЕД. Групи суб'єктів ЗЕД: специфіка і функції. Класифікація суб'єктів ЗЕД: за профілем ЗЕД, за характером зовнішньо-торговельних операцій, по організаційно-правовими формами учасників ЗЕД. Порядок обліку учасників ЗЕД. Облікова картка учасника ЗЕД.

Діяльність комерційних організацій з іноземними інвестиціями, їх філій та представництв на території України. Організаційні форми міжнародного підприємництва з закріпленням їх юридичного статусу в країні базування.

Прямий і непрямий метод ведення зовнішньоторговельних операцій. Договірні форми організації міжнародного бізнесу. Аутсорсинг. Міжнародні стратегічні альянси. Спільні підприємства. ТНК.

Тема 4. Поняття і основні складові зовнішнього середовища підприємства-учасника ЗЕД

Зовнішнє середовище міжнародної фірми, її структура. Вплив зовнішнього середовища на ефективність бізнесу.

Зміст і сутність ризику. Управління ризиком: сутність та заходи прогнозування. Види ризиків.

Зони можливих втрат. Страхування у ЗЕД.

Економічне середовище міжнародної фірми, її складові і критерії оцінки. Інфраструктура ЗЕД.

Конкурентний аналіз. Інформаційне забезпечення учасників ЗЕД.

Тема 5. Державне регулювання ЗЕД

Державне регулювання ЗЕД: принципи, етапи розвитку, функції, специфіка. Предмети і методи державного регулювання ЗЕД. Міжнародний досвід державного регулювання ЗЕД.

Зовнішньоекономічна політика: сутність, завдання, елементи.

Розділ 2. Механізми реалізації, форми та види менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Тема 6 Організація системи управління ЗЕД на підприємстві

Функція організації як функція управління: зміст і специфіка. Організаційна структура управління: сутність та типи управління. Фактори, що визначають вибір організаційної структури.

Тема 7. Сучасні стратегії менеджменту в міжнародному бізнесі

Особливості менеджменту в умовах міжнародного бізнесу. Управління фінансами та інвестиціями. Менеджмент якості, його роль в міжнародному бізнесі. Конкурентоспроможність товару. Конкурентоспроможність виробника. Аналіз конкурентоспроможності підприємства. Якість як основа конкурентоздатності продукції на світовому ринку. Міжнародний стандарт як спосіб підтвердження якості. Зміст міжнародних стандартів ІСО. Документація системи якості. Технології та інновації в галузі міжнародного бізнесу. Управління ресурсами. Роль соціокультурного фактору в міжнародному бізнесі.

Тема 8. Міжнародні розрахунки за контрактами і платіжний баланс.

Поняття про міжнародні розрахунки. Акредитивна форма міжнародних розрахунків. Інкасова форма міжнародних розрахунків. Засоби платежу в міжнародних розрахунках.

Тема 9. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках.

Посередництво у міжнародній торгівлі. Права посередників на ринках. Особливості міжнародної оренди. Види міжнародних лізингових операцій. Типова структура міжнародного контракту оренди.

Тема 10. Транспортний менеджмент у зовнішньоекономічній діяльності.

Особливості міжнародних транспортних операцій. Організація міжнародних морських перевезень. Організація міжнародних наземних і повітряних перевезень. Організація надання міжнародних експедиторських і складських послуг. Міжнародне транспортне страхування.

Тема 11. Стратегічне планування в управлінні ЗЕД

Планування як функція управління: сутність, роль, цілі. Планування ЗЕД: зміст і специфіка. Концепція ЗЕД, її роль в системі управління ЗЕД підприємства (фірми). Оцінка ефективності зовнішньоекономічної угоди. Практика західних фірм і український досвід. Особливості застосування методології Форсайт при плануванні ЗЕД підприємства.

Тема 12. Особливості ціноутворення та просування товару на зовнішніх ринках

Світові ціни і умови їх формування. Фактори, що впливають на динаміку світових цін. Види зовнішньоторговельних цін.

Цінова політика експортної фірми. Види цінових стратегій. Етапи ціноутворення у ЗЕД. Методи формування цін у зовнішній торгівлі.

Форми і методи реалізації товару на зовнішніх ринках. Основні вимоги до вибору каналу розподілу експортної продукції. Електронна торгівля. Інструменти просування товару на зовнішніх ринках збуту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи та правові механізми управління зовнішньоекономічною діяльністю												
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність: сутність та основний зміст	8	2	1	-		5	9	1	-	-		8
Тема 2. ЗЕД на макро-, мезо- і мікрорівнях	8	2	1	-		5	9	1	-	-		8
Тема 3. Підприємство - основний суб'єкт ЗЕД. Організаційні форми ЗЕД	8	2	1	-		5	9	1	-	-		8
Тема 4. Поняття і основні складові зовнішнього середовища підприємства-учасника ЗЕД	8	2	1	-		5	9	1	-	-		8
Тема 5. Державне регулювання ЗЕД	8	2	1	-		5	9	1	-	-		8

Разом за розділом 1	40	10	5			25	45	5				40
Розділ 2. Механізми реалізації, форми та види менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств.												
Тема 6 Організація системи управління ЗЕД на підприємстві	8	2	1	-		5	9	1	-	-		8
Тема 7. Сучасні стратегії менеджменту в міжнародному бізнесі	12	4	2	-		6	10	1	-	-		9
Тема 8. Міжнародні розрахунки за контрактами і платіжний баланс.	8	2	1	-		5	9	1	-	-		8
Тема 9. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках.	12	4	2			6	10	1	-	-		9
Тема 10. Транспортний менеджмент у зовнішньоекономічній діяльності.	8	2	1			5	9	1	-	-		8
Тема 11. Стратегічне планування в управлінні ЗЕД	11	4	2			5	9	1	-	-		8
Тема 12. Особливості ціноутворення та просування товару на зовнішніх ринках	11	4	2			5	9	1	-	-		8
Разом за розділом 2	70	22	11			37	65	7				58
Контрольна робота	10					10	10					10
Всього годин	120	32	16	-	-	72	120	12	-	-		108

4. Тематики практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Зовнішньоекономічна діяльність: сутність та основний зміст</i> Інтернаціоналізація бізнесу і її форми. Відмінності національного і міжнародного бізнесу. Об'єкти і суб'єкти ЗЕД. Основні напрями, форми і види зовнішньоекономічної діяльності підприємств.	1
2	<i>ЗЕД на макро-, мезо- і мікрорівнях</i> Ефект від розвитку зовнішньоекономічних зв'язків країни.	1
3	<i>Підприємство - основний суб'єкт ЗЕД. Організаційні форми ЗЕД</i> Діяльність комерційних організацій з іноземними інвестиціями, їх філій та представництв на території України. Організаційні форми міжнародного підприємництва з закріпленням їх юридичного статусу в країні базування.	1
4	<i>Поняття і основні складові зовнішнього середовища підприємства-учасника ЗЕД</i> Зміст і сутність ризику. Управління ризиком: сутність та заходи прогнозування. Види ризиків. Зони можливих втрат. Страхування у ЗЕД.	1
5	<i>Державне регулювання ЗЕД</i> Державне регулювання ЗЕД: принципи, етапи розвитку, функції, специфіка. Предмети і методи державного регулювання ЗЕД. Міжнародний досвід державного регулювання ЗЕД.	1
6	<i>Організація системи управління ЗЕД на підприємстві</i> Функція організації як функція управління: зміст і специфіка. Організаційна структура управління: сутність та типи управління. Фактори, що визначають	1

	вибір організаційної структури.	
7	<i>Сучасні стратегії менеджменту в міжнародному бізнесі</i> Конкурентоспроможність товару. Конкурентоспроможність виробника. Аналіз конкурентоспроможності підприємства. Якість як основа конкурентоздатності продукції на світовому ринку. Міжнародний стандарт як спосіб підтвердження якості. Зміст міжнародних стандартів ISO. Документація системи якості.	2
8	<i>Міжнародні розрахунки за контрактами і платіжний баланс.</i> Поняття про міжнародні розрахунки. Акредитивна форма міжнародних розрахунків. Інкасова форма міжнародних розрахунків.	1
9	<i>Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках.</i> Посередництво у міжнародній торгівлі. Права посередників на ринках. Особливості міжнародної оренди.	2
10	<i>Транспортний менеджмент у зовнішньоекономічній діяльності.</i> Особливості міжнародних транспортних операцій. Організація міжнародних морських перевезень.	1
11	<i>Стратегічне планування в управлінні ЗЕД</i> Планування як функція управління: сутність, роль, цілі. Планування ЗЕД: зміст і специфіка. Концепція ЗЕД, її роль в системі управління ЗЕД підприємства (фірми).	2
12	<i>Особливості ціноутворення та просування товару на зовнішніх ринках</i> Цінова політика експортної фірми. Види цінових стратегій. Етапи ціноутворення у ЗЕД. Методи формування цін у зовнішній торгівлі.	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	<i>Зовнішньоекономічна діяльність: сутність та основний зміст</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Види ЗЕД. Традиційні та прогресивні форми ЗЕД: сутність та масштаби поширення.	5	8
2.	<i>ЗЕД на макро-, мезо- і мікрорівнях</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Роль ЗЕД для економіки країни і економіки регіону. Національна конкурентоспроможність України. Можливості та результати здійснення ЗЕД українськими компаніями.	5	8
3.	<i>Підприємство - основний суб'єкт ЗЕД. Організаційні форми ЗЕД</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Прямий і непрямий метод ведення зовнішньоторговельних операцій. Договірні форми організації міжнародного бізнесу. Аутсорсинг. Міжнародні стратегічні альянси. Спільні підприємства. ТНК.	5	8
4.	<i>Поняття і основні складові зовнішнього середовища підприємства-учасника ЗЕД</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Економічне середовище міжнародної фірми, її складові і критерії оцінки. Інфраструктура ЗЕД. Конкурентний аналіз. Інформаційне забезпечення учасників ЗЕД.	5	8
5.	<i>Державне регулювання ЗЕД</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Зовнішньоекономічна політика: сутність, завдання, елементи	5	8
6.	<i>Організація системи управління ЗЕД на підприємстві</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Фактори, що визначають вибір організаційної структури.	5	8
7.	<i>Сучасні стратегії менеджменту в міжнародному бізнесі</i> Самостійне опрацювання інформації за темами:	6	9

	Технології та інновації в галузі міжнародного бізнесу. Управління ресурсами. Роль соціокультурного фактора в міжнародному бізнесі.		
8.	<i>Міжнародні розрахунки за контрактами і платіжний баланс.</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Засоби платежу в міжнародних розрахунках.	5	8
9.	<i>Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках.</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Види міжнародних лізингових операцій. Типова структура міжнародного контракту оренди.	6	9
10.	<i>Транспортний менеджмент у зовнішньоекономічній діяльності.</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Міжнародне транспортне страхування.	5	8
11.	<i>Стратегічне планування в управлінні ЗЕД</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Практика західних фірм і український досвід. Особливості застосування методології Форсайт при плануванні ЗЕД підприємства.	5	8
12.	<i>Особливості ціноутворення та просування товару на зовнішніх ринках</i> Самостійне опрацювання інформації за темами: Форми і методи реалізації товару на зовнішніх ринках. Основні вимоги до вибору каналу розподілу експортної продукції. Електронна торгівля. Інструменти просування товару на зовнішніх ринках збуту.	5	8
13.	Контрольна робота	10	10
	Загалом	72	108

6. Індивідуальні завдання

Семестрова контрольна робота виконується у письмовій формі за темою «Зовнішньоекономічна діяльність компаній». Мета роботи: на основі даних рейтингів національних і міжнародних агентств, міжнародних організацій проаналізувати стан українських компаній по відношенню до іноземних конкурентів.

Робота виконується в формі звіту і містить:

- таблицю - дані рейтингу за останні два роки, 20 провідних позицій, плюс українські компанії;
- відомості про укладачі рейтингу (міжнародна організація, агентство, тощо);
- критерії, за якими ранжуються учасники рейтингу;
- аналіз таблиці;
- висновки про становище українських компаній по відношенню до іноземних конкурентів
- джерело інформації (Інтернет-ресурс, періодичне видання, інші джерела);

Рекомендовані джерела інформації та види рейтингів:

1. Індекс корупції Transparency International <http://www.transparency.org>,
2. Рейтинги ОЕСР www.oecd.org,
3. Політичні ризики International Country Risk Guide.
4. Індекс інвестиційної довіри FDI Confidence Index.
5. Рейтинг журналу «Форчун» FT 500.
6. Індекс конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму.
7. Аналіз провідних ТНК світу і в розпізі по регіонах www.unctad.org, WIR (World Investment Report).
8. Рейтинг журналу «Форбс».
9. Рейтинг журналу «Експерт».

Кожна робота повинна містити:

1. Титульна сторінка

2. Зміст
3. Вступ
4. Основна частина
5. Висновки
6. Список використаних джерел

Загальний обсяг роботи – 5-10 сторінок.

Текст контрольної роботи набирається на комп'ютері через 1,0 інтервалу на стандартних аркушах формату А4 (210*297 мм). Поля: з лівого боку — 25 мм, з правого — 15 мм, зверху — 15 мм, знизу — 15 мм. Абзацний відступ повинен бути скрізь однаковий — 1,0 см. Друкування тексту проводиться на одній стороні аркушу. Шрифт — Times New Roman, розмір — 14 пт. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані, нумерація наскрізна (номер сторінки – в правому нижньому куті аркуша).

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентом, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
 - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо..

8. Методи контролю

Студенти одержують бали за підготовленість і роботу на кожному семінарському занятті (кейси, аналітичні роботи, групові проекти та презентація їх результатів, колективне обговорення; підготовка есе, поточний контроль знань у вигляді творчих робіт). Пропуск лекційного (семінарського) заняття відпрацьовується в індивідуальному порядку (письмова робота за темою заняття). Обов'язковим також є виконання всіх завдань, які виносяться на семінарські заняття. Це дає допуск до екзамену (min 30 балів).

Підсумковий контроль навчальних досягнень студентів відбувається на екзамені у комбінованій формі: виконання тестів доповнюється написанням відповідей на творчі проблемні завдання. За підсумками роботи виставляється підсумкова семестрова оцінка у відповідності зі шкалою оцінювання.

Методи контролю в умовах змішаної форми навчання

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені: Теоретичне питання – 10 балів. Тести – 30 балів (15 тестових завдань x 2 бали).

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборобою відвідування ЗВО) здобувачам надається можливість скласти **екзамен у тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань,

здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Управління ЗЕД» (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2488>).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота													Сума	
Розділ 1					Розділ 2							Індивідуальне завдання (контрольна робота)	Екзамен	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4			
40												20	40	

T1, T2 ... – теми.

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав **31 бал чи менше за активну роботу на практичних заняттях, та успішно виконав семестрову контрольну роботу**

Набрана сума балів з 100-бальної шкали оцінки переводиться в 5- бальову й у шкалу за системою ECTS у такий спосіб:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	За чотирирівневою шкалою	За дворівневою шкалою
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Підручник для вузів / І.В. Багрова, Н.І. Редіна, В.Є. Власик, О.О. Гетьман; За редакцією д-ра екон. наук, проф. І.В. Багрової. - К. Центр навч. л-ри, 2014. – 580 с.
2. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літ., 2014. – 384 с.
3. Дроздов Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навч. посібник. - Київ: ЦУЛ, 2012. – 172-382 с.
4. Трифонова О.В., Швець В.Я. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2015. – 152 с.
5. Циганкова Т.М., Петрашко Л.П., Кальченко Т.В. Міжнародна торгівля: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2012. - 448с.

Допоміжна література

1. Батрименко В.В. Міжнародні організації. Світова організація торгівлі. // Матвієнко В.М., Скороход Ю.С. та ін. : К.: ВПЦ “Київський університет”, 406 с. 2014.
2. Інноваційна конкурентоспроможність: новітні виклики. Інноваційна конкурентоспроможність країн у сучасних умовах глобалізації: монографія / І. В. Тараненко. - Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. - 424 с.

3. Міжнародні економічні відносини : підручник / За ред. [А.П. Голіков](#), [О.А. Довгаль](#) . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 463 с.
4. Основи прогнозування світових ринків : навч. посіб. / А. В. Негода. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2013.
5. Світова економіка : підручник / За ред. [А.П. Голіков](#), [О.А. Довгаль](#) . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 265 с.
6. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації / За ред. [А.П. Голіков](#), [О.А. Довгаль](#) . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 315 с.
7. Міжнародний торговельно-економічний обмін: форми і методи його здійснення на мезорівні [Електронний ресурс] / Н. А. Казакова, М. В. Шуба // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер. : Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. - 2013. - № 1042, вип. 1. - С. 21-23. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhMv_2013_1042_1_6
8. Перспективи розвитку експортного фінансування в Україні із залученням експортних кредитних агентств [Електронний ресурс] / Н. В. Непрядкіна // Бізнес Інформ. - 2014. - № 4. - С. 25-29. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_4_4
9. Спеціальні санкції як вид адміністративної відповідальності у сфері зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] / Т. В. Філіпенко, А. С. Філіпенко // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. - 2016. - Вип. 2. - С. 204-211. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2016_2_23

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua
2. Сайт газети «Бизнес» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.business.ua
3. Сайт «Ділова преса» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.businesspress.ru
4. Офіційний сайт Державної митної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.customs.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua
6. Офіційний сайт МЗС України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mfa.gov.ua
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua
8. Офіційний сайт ВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
9. Бізнес-портал реального сектору економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ugmk.info
10. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
11. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.worldbank.org
12. Офіційний сайт СОТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wto.org

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2488> проводяться практичні, індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 100% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.